

Yürütmenin Durdurulması ve Duruşma Talepidir.

DANIŞTAY () DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

DAVACI _____ : Ankara Diş Hekimleri Odası Yönetim Kurulu Başkanlığı

VEKİLİ _____ : Av. Ziyet Özçelik – Av. Birce Karaüzüm Yasa

Tunus Cad 21/3 Kavaklıdere Çankaya/ANKARA

DAVALI _____ : Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı – ANKARA

D. KONUSU _____ : 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararına ilişkin olarak;

- 1) Kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. Maddesinin 1 ve 3. Fıkrasında yer alan “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” hükümlerinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesine itiraz yolu ile iptali için başvurulmasına,
- 2) Dava konusu 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının yürütmesinin durdurulması ve iptaline karar verilmesi istemidir.

TEBLİĞ TARİHİ _____ : 20.03.2021 (31429 sayılı Resmi Gazete yayım tarihidir.)

AÇIKLAMALAR _____ :

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshedilmesi hakkında 3718 sayılı ve 19.03.2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı, 20.03.2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Anılan kararın usul ve esas yönünden hukuka aykırılığı nedeniyle işbu davanın açılması zorunluluğu doğmuştur.

USUL YÖNÜNDEN AÇIKLAMALARIMIZ

1- Davanın görevli ve yetkili mahkemesi Danıştay'dır.

Dava konusu edilen 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı bir idari işlemdir. Cumhurbaşkanlığının kanunlara ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanarak yaptığı işlemler idari işlem niteliğinde olup 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 24. Maddesi gereğince Danıştay denetimine tabiidir.

2- İdari işleme menfaatimiz ihlal edildiğinden dava ehliyetimiz bulunmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1 a hükmü uyarınca, İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından iptal davası açılabilmektedir. İptali istenen idari işlem, "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nden" çekilme kararıdır. Kadınlara yönelik güvenceyi ortadan kaldıran bu işlem özü itibarıyla halk sağlığını doğrudan etkiler niteliktedir.

Dünya Sağlık Örgütü kadına yönelik şiddeti; "Cinsiyete dayanan, kadını inciten, ona zarar veren, fiziksel, cinsel, ruhsal hasarlarla sonuçlanma olasılığı bulunan, toplum içerisinde ya da özel yaşamında ona baskı uygulanması ve özgürlüklerinin keyfi olarak kısıtlanmasına neden olan her türlü davranış" şeklinde tanımlamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) yayımladığı bugüne kadar kadına yönelik şiddetle ilgili en kapsamlı çalışma olan 2000-2018 dönemine ait verileri içeren rapora göre bütün dünyadaki kadınların üçte biri (736 milyon kadın), yaşamlarının bir noktasında fiziksel ya da cinsel şiddete uğramaktadır. Kadınlar en çok birlikte olduğu erkeklerin şiddetine maruz kalmaktadır. DSÖ Türkiye temsilcisi Berdyklychev Covid-19 salgınında olduğu gibi kadına yönelik şiddetin her türlü olağanüstü durumda olduğu gibi arttığını belirtmiştir.¹

Tüm biçimleriyle şiddet, kadının sağlığı ve refahı üzerinde hayatının geri kalanında şiddetin sona ermesinden çok sonra bile etkisini sürdürmektedir. Depresyon, anksiyete bozuklukları, planlanmamış gebelikler, HIV dâhil cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve diğer birçok sağlık sorunu ile ilişkilidir. Dünya Sağlık Örgütü, kadına yönelik şiddetin çok ciddi bir halk sağlığı sorunu olduğunu vurgulamaktadır. Raporları da bu durumu ortaya koymaktadır.

Şiddetin önlenmesi, sistemik, ekonomik ve sosyal eşitsizliklerin ele alınmasını, eğitime ve güvenli çalışmaya erişimin sağlanmasını ve ayrımcı cinsiyet normlarının ve kurumlarının değiştirilmesini gerektirmektedir. Çekilme kararına konu sözleşme, bu kapsamda, kadına yönelik fiziksel, cinsel, ekonomik ve duygusal her tür şiddetle mücadele konusunda; önleme, koruma, kovuşturma ve destek politikalarından oluşan dört temel yaklaşımı birlikte içeren ilk sözleşmedir. Kadına yönelik şiddet ile mücadelede önemli role sahiptir. Şiddetin ortadan kaldırdığı bir yaşam sağlıklı olma halinin olmaz ise olmaz ön koşuludur. Dünya Sağlık Örgütü tarafından vurgulandığı üzere şiddete maruz kalan kadınlara yardım edebilmek için, donanımlı sağlık personellerine ve güçlü sağlık sistemlerine ihtiyaç bulunmaktadır.

1219 Sayılı Kanun'un 29 vd. maddelerinde dişhekimlerinin toplum sağlığı konusunda görev ve yükümlülükleri, 3224 Sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu gerekçesinde de Diş Hekimleri Birliğinin kuruluş amacının halk sağlığını önceleyerek, mesleki onur ve disiplinin korunması hususları olduğu

1 <https://www.aa.com.tr/tr/saglik/dso-turkiye-temsilcisi-berdyklychev-dunyada-her-3-kadından-biri-aile-ici-siddete-maruz-kalıyor/2065499>

düzenlenmiştir. Anılan kanun gerekçesi meslek kuruluşunun üstlendiği görev ve fonksiyonların, kamu hizmeti ve yararı yönünü ortaya koyarak, oluşumlarının yasal düzenlemeyle belirlenme nedenini açığa kavuşturmuştur. Bu noktada, ciddi bir halk sağlığı sorunu olan kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacı ile insanlığın bugüne kadar biriktirdiği deneyimleri ışığında, bir ileri adım olarak hazırlanıp kabul edilmiş olan Uluslararası Sözleşmeden çekilme işlemi açıkça hukuka aykırıdır. Bu hukuka aykırı işlemin sonucunda toplum sağlığı bütünüyle zedelenme noktasına gelmiş ve bu noktada yükümlülüğü bulunan dişhekimi meslek örgütlerinin önleyici hukuk mekanizmasına başvurma zorunluluğu doğmuştur.

3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Yasasının “Oda Yönetim Kurulunun Görevleri” başlıklı 11. Maddesi’nin j bendinde düzenlenen “diş hekimlerinin genel hak ve menfaatlerini ilgili merciler nezdinde savunma” görevi düzenlenmiştir. Müvekkil Odanın üyesi olan hekimlerin bu alanda hem bir birey hem de sağlık hizmeti veren insanlar olarak da menfaatlerini savunma görevi bulunmaktadır. İşlem ile müvekkil Oda üyelerinin menfaatleri de zedelenmiştir. Bu nedenle, iptali istenen işleme karşı iş bu davayı açma konusunda dava ehliyetimiz bulunduğu açıktır.

ESAS YÖNÜNDEN AÇIKLAMALARIMIZ

1-İdari İşlemin Dayanağı Anayasa’ya Aykırıdır.

İptali talep edilen 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı cumhurbaşkanı kararı Türkiye Cumhuriyeti adına 11/5/2011 tarihinde imzalanan ve 10/2/2012 tarihli ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanan “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nin Türkiye Cumhuriyeti Bakımından feshedilmesine, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3üncü maddesi gereği karar verilmiştir.” şeklindedir. Metin içeriğinde her ne kadar “fesih” terimi kullanılmaktaysa da esasen gerçekleştirilen sözleşmeden çekilme işlemidir. Söz konusu çekilme kararının, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. Maddesine dayandırılarak alındığı belirtilmiştir. Bu nedenle öncelikle dayanak 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 3. Maddesinin içeriği ve Anayasa’ya uygunluğu incelenmelidir.

Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, 6771 sayılı Anayasa Değişikliği Kanunuyla lağvedilen kanun hükmünde kararnameler yerine konulan, Cumhurbaşkanının yürütme yetkisine ilişkin konularda Anayasadan doğrudan aldığı yetkiyle yaptığı düzenleyici işlemler olup kanunların altında yönetmeliklerin ise üstünde yer alır.²

Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin çıkartılma ve hukuka uygunluk şartları Anayasanın 104. Maddesinin 17. Fıkrasında “*Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda*

² K.Gözler, 2018: 730, 804

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.” İfadesiyle düzenlenmiştir. Fıkra incelendiğinde, Cumhurbaşkanının ancak yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabileceği görülmektedir.

Milletlerarası Andlaşmaların Onaylanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi olan 9 sayılı kararnamenin “Onaylama” başlıklı 3. Maddesinde ise “*Milletlerarası andlaşmaların onaylanması, bunların feshini ihbar etmemek suretiyle yürürlük süresini uzatma, Türkiye Cumhuriyetini bağlayan bir milletlerarası andlaşmanın belli hükümlerinin yürürlüğe konulması için gerekli bildirimleri yapma, milletlerarası andlaşmaların uygulama alanının değiştiğini tespit etme, bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye, Cumhurbaşkanı kararı ile olur.*” Hükümü yer almaktadır. Milletlerarası sözleşmenin onaylanması veya sözleşmeden çekilmesi hususları yürütme yetkisine ilişkin bir konu olmadığından 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi açıkça Anayasa’ya aykırılık teşkil etmektedir.

Ülkemizde milletlerarası sözleşmeleri onaylama yetkisi iki ayrı aşamadan oluşmakta ve aşamalar yürütme ile yasama organları arasında paylaştırılmaktadır. Anayasanın 104. Maddesinin 11. Fıkrasında Cumhurbaşkanına uluslararası andlaşmaları onaylama yetkisi verildiği görülmektedir. Ancak Anayasa’nın 87. Maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri sayılmaktadır. Madde içeriğinde “kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilanına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, TBMM üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilanına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek” Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri kapsamındadır.

Yine Anayasa’nın 90. Maddesi, Cumhurbaşkanının uluslararası andlaşmaları onaylama yetkisini Türkiye Büyük Millet Meclisinin “onaylamayı bir kanunla uygun bulması” şartına bağlamaktadır. Anayasanın 90. Maddesinde yer alan “Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır” açık hükümü uyarınca, Türkiye’de uluslararası andlaşmaların onaylanması yasama ve yürütme organlarının ayrı ayrı yetkilerini yerine getirmeleri şartını gerektirmektedir. Dava konusu idari işlemin içeriğinde yer alan İstanbul Sözleşmesi’nin onaylanması da Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24.11.2011 tarih ve 6251 sayılı Kanunla uygun bulması üzerine onaylama aşamasına geçmiştir. Bu nedenle 9 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin uluslararası andlaşmaların onaylanması ve sona erdirilmesine ilişkin hükümleri, onaylanması için kanunla uygun bulunma şartı taşıyan andlaşmalar bakımından konu bakımından yetkisizlik ile sakat niteliktedir. Cumhurbaşkanına, Anayasa’da açıkça yasama ve yürütme organlarına ayrı ayrı verilmiş yetkilerin tek elden sunulması halinde Anayasa ile korunan demokratik hukuk devleti sıfatına ve Anayasa’nın 6. Maddesi’nde yer alan “Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz.

Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.” Emredici hükmüne aykırılık anlamına gelmektedir.

Bu kapsamda değerlendirilmesi gereken bir diğer husus da usulde paralellik ilkesidir. Bu ilke özetle, bir işlemin gerçekleştirilmesinde uyulan usul ve esaslara, kanunda aksi yönde bir hüküm bulunmaması halinde, işlemin kaldırılması ya da geri alınması sırasında da uyulması gerektiğini ifade eden idare hukuku ilkesidir. Usulde paralellik ilkesi uyarınca, onaylanması kanunla uygun bulunan ve sonrasında Cumhurbaşkanının onaylama yetkisi devreye giren sözleşmenin sona erdirilmesinde de aynı usulün uygulanması gerektiği açıktır. Dava konusu idari işlemde temel idare ilkesinin uygulanmaması Anayasa ile güvence altına alınan Hukuk Devleti İlkesine aykırılık taşımaktadır. Dava konusu işlemin dayanağı olan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin açıklanan tüm nedenlerle Anayasa'ya aykırılığı sebebiyle Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesini talep etmekteyiz.

2- İptali istenen idari işlem, yürütmenin yasama yetkisini gasp etmesi anlamını taşımaktadır.

Anayasanın 7. Maddesinde, yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait ve devredilemez nitelikte olduğu düzenlenmektedir. 8. Maddede ise yürütme yetkisinin Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılacağı belirtilmiştir. Anayasanın 90. Maddesinde yer alan düzenleme uyarınca, usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bu halde, usulüne uygun olarak yürürlüğe konan ve bu nedenle kanun hükmünde kabul edilen İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılması, Anayasa'nın 87. Maddesinde TBMM görev ve yetkileri arasında yer alan “kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak” kapsamındadır. Açık anayasa hükümleri değerlendirildiğinde, yürütme yetkisine sahip Cumhurbaşkanı'nın yasama yetkisini içerik işlem yapması fonksiyon gaspı anlamına gelmektedir. Fonksiyon gaspı, devletin bir erkinin başka bir erkin yetki alanına giren konularda işlem tesis etmesi sonucunda meydana gelen hukuka aykırılıktır ve yaptırım işlemin iptali olarak düzenlenmiştir.³

Fonksiyon gaspı niteliğindeki işlemin içerdiği sakatlık 6284 Sayılı Kanun yönünden de incelenmelidir. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un amaç ve kapsamını belirleyen 1. Maddesinin 2-a fıkrasında “*Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, özellikle Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve yürürlükteki diğer kanuni düzenlemeler esas alınır*” hükmü bulunmaktadır. Dava konusu işlem neticesinde, idarenin yasama organının görev alanına giren bir yetkiyi kullanarak kanunla getirilen bir kuralın Cumhurbaşkanı Kararıyla yürürlükten kaldırıldığı sonucuna ulaşılmaktadır. Bu durumda söz konusu işlemin yetki unsuru sakatlığı dolayısıyla fonksiyon gaspı anlamını taşıdığı açıktır.

3- Yürütmenin çekilme kararı verdiği sözleşme temel hak ve özgürlüklere ilişkindir.

3 AYM Kararı: E.2014/57, K.2014/81, K.T. 10/04/2014

Cumhurbaşkanı Kararının dayanağının Anayasaya aykırılığı ve fonksiyon gaspı hususlarının değerlendirilmesinin ardından, idari işlemin iptaline yönelik incelemede işlemin özünün de dikkate alınması gerekmektedir. Bunun için çekilme kararı verilen sözleşmenin içeriği ve yürürlüğe girme aşamalarında sunulan gerekçeler de göz önünde bulundurulmalıdır.

11.11.2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanmasının uygun bulunmasına dair 6251 Sayılı Kanun tasarısı dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla sunulmuştur. Gerekçede, Sözleşmenin hazırlanmasında ülkemizin öncü bir rol oynadığı, Sözleşmenin, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Dönem Başkanlığımız sırasında imzaya açılmasının ve ülkemiz tarafından imzalanmış olmasının da ayrıca sembolik bir önem taşıdığı, Sözleşmeye taraf olunmasının ülkemize ilave bir yük getirmeyeceği ve ülkemizin gelişen uluslararası saygınlığına olumlu katkıda bulunacağı belirtilmiştir.

Bu süreçte hazırlanan Dışişleri Komisyon Raporunda da, Sözleşmenin, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi, cezalandırılması ve tazmin edilmesi amacıyla hazırlandığı ve uluslararası alanda kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle ilgili ilk bağlayıcı belge olduğu, Anayasanın 90. maddesinin son fıkrası uyarınca temel hak ve özgürlüklere ilişkin bir metin olduğu ve onay sürecinin geciktirilmeden tamamlanması gerektiği, Sözleşmenin çekince konulmadan imzalanmasının son derece olumlu karşılandığı, Sözleşmenin yürürlüğe girmesiyle tüm sorunların kendiliğinden çözülemeyeceği, fakat Sözleşmenin konuyla ilgili hukuki altyapıyı güçlendirecek önemli bir metin olduğu, Sözleşmenin çekince konmaya müsait olmasına rağmen ülkemiz adına çekince konulmadan imzalandığı ve böylece ülkemizin Sözleşme hükümleri ile tam uyum sağlama isteğine işaret edildiği, Sözleşmeyi imzalayan ilk ülkenin Türkiye olduğu ve onay sürecinin hızlı bir şekilde tamamlanarak Sözleşmeyi onaylayan ilk ülkenin de Türkiye olmasının arzu edildiği ifade edilmiştir.

Amaç ve Kapsamını belirttiği 1. Maddesinde "özellikle Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve yürürlükteki diğer kanuni düzenlemeler esas alınır." Hükmü yer alan 6284 sayılı Kanun'un Genel Gerekçesi de, "Aile içi şiddetin önlenmesi amacıyla hazırlanan ve 1998 yılında yürürlüğe giren 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun günümüzün ihtiyaçlarına cevap vermediği görüldüğünden kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin esas ve usulleri kapsayan ve düzenleyen bu Tasarı hazırlanmıştır." ifadelerini içermektedir.

Dava konusu çekilme işlemine konu İstanbul Sözleşmesi ve sözleşmeye bağlı düzenlenen 6284 Sayılı Kanun'un hüküm ve gerekçeleri değerlendirildiğinde, temel amacın kadına karşı şiddeti ve aile içi şiddeti önlemek, şiddet mağdurlarının korunmasını ve etkin soruşturmaların yürütülmesini sağlamak olduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamdaki bir uluslararası sözleşmenin değiştirme yoluna dahi gidilmeden tümüyle yürürlükten kaldırılması amacı taşıyan çekilme kararı, ülkemizin güncel durumda kadına karşı şiddet ve aile içi şiddet vakalarıyla karşılaşmadığı, karşılaşılan vakalarda hukukun tüm araçlarının etkin şekilde kullanıldığı ve bu sayede 2011 yılında yaşanan ihtiyacın sona erdiği sonucunu taşımaktadır. Buna karşın, son yıllarda elde edilen tüm matematiksel ve bilimsel veriler ülkemizde kadına karşı şiddet ve aile içi şiddet vakalarının arttığını, şiddet mağdurlarının korunmasında çok ciddi

eksiklikler bulunduğunu göstermektedir. Nitekim Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanan istatistiklere göre; 2007 yılından günümüze kadar, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar kapsamında 879 bin 451 soruşturma yürütülmüş ve 446 bin 439 kişi sanık sıfatını taşımıştır. Bununla birlikte aynı sürede 223 bin 442 kişi hakkında mahkumiyet kararı verilmiştir. Ancak bu kişilerin yalnızca 84 bin 900'ü hapis cezasıyla karşı karşıya kalmıştır. Yargıya yansıyanların buzdağının yalnızca bir kısmı olduğu, kadınların çoğunun toplumsal baskı, korku, tehdit, yalnızlık, yargılama sırasında tekrar travma yaşama kaygısı gibi nedenlerle şikayette bulunmadığı bilinen bir gerçektir. Buna rağmen yargıya yansıyan şikayetlerin sayısının bile her geçen gün artması mağduriyetin büyüklüğünü göstermektedir. Tüm bunlara karşılık anılan mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla ortaya çıkarılan ve yerel hukuk düzenlemeleriyle uygulama alanının artırılması beklenen bir uluslararası sözleşmenin, hiçbir somut gerekçe olmaksızın geçerliliğini kaldırmaya yönelik çekilme kararı verilmesi neden unsuru yönünden de sakatlık meydana getirmektedir.

Sözleşme amacından da anlaşılacağı üzere, sözleşme içeriği bütünüyle temel hak ve özgürlüklere ilişkin düzenlemeler barındırmaktadır. Anayasa'nın 104. Maddesinde açıkça, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümünde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevlerinin Cumhurbaşkanı kararnamesiyle düzenlenemeyeceği belirtilmektedir. Sözleşmenin koruma altına almayı amaçladığı yaşam hakkı, kişi dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı Anayasanın ikinci kısmının ikinci bölümünde yer alan 17. Madde ile düzenlenen haklardan olup Cumhurbaşkanı kararnamesi ve buna bağlı cumhurbaşkanı kararı ile düzenlenemez. Bu nedenle yürütmenin sahip olmadığı bir yetki kapsamında tesis ettiği dava konusu idari işlem hukuka aykırı niteliktedir ve işlemin iptali gerekmektedir.

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI TALEBİ

Açıklanan nedenlerle açıkça Anayasaya aykırı olan idari işlemin uygulanmasıyla kadına karşı şiddet ve aile içi şiddet mağdurlarının özelinde ve süreç sonunda toplumun uğrayacağı bozunum genelinde telafisi imkansız zararlar doğacağı anlaşılmaktadır. Bu nedenle dava konusu işlemin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. Maddesi'nin 2. Fıkrası uyarınca davalı idarenin savunması alınmaksızın yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini talep ederiz.

HUKUKİ NEDENLER : 2575 Sayılı ve 2577 sayılı Kanun, Anayasa ve İlgili tüm hukuksal düzenlemeler.

DELİLLER :9 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile hazırlık işlemlerini içeren işlem dosyası ve her türlü hukuksal delil.

SONUÇ VE İSTEM : Belirtilen nedenler ve resen gözetilecek nedenler karşısında;

- Öncelikle 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının yürütmesinin durdurulmasına ve iptaline
- Kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. Maddesinin 1 ve 3. Fıkrasında yer alan “bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye” ve üçüncü fıkrasında yer alan “uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihler; Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır” hükümlerinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesine itiraz yolu ile iptali için başvurulmasına,
- Yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı idareye yükletilmesine karar verilmesini vekaleten talep ederiz. Saygılarımızla. 29.04.2021

Davacı Ankara Dişhekimleri Odası

Vekili

Av. Ziynet Özçelik

EKLER

: 1- Vekaletname

2- 19.03.2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanı Karar Metni

3- Kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

4- <https://www.aa.com.tr/tr/saglik/dso-turkiye-temsalcisi-berdyklychev-dunyada-her-3-kadından-biri-aile-ici-siddete-maruz-kalıyor/2065499> uzantılı haber metni

5- AYM Kararı: E.2014/57, K.2014/81, K.T. 10/04/2014